

Bestandsvurdering hjortevilt i Etnedal kommune

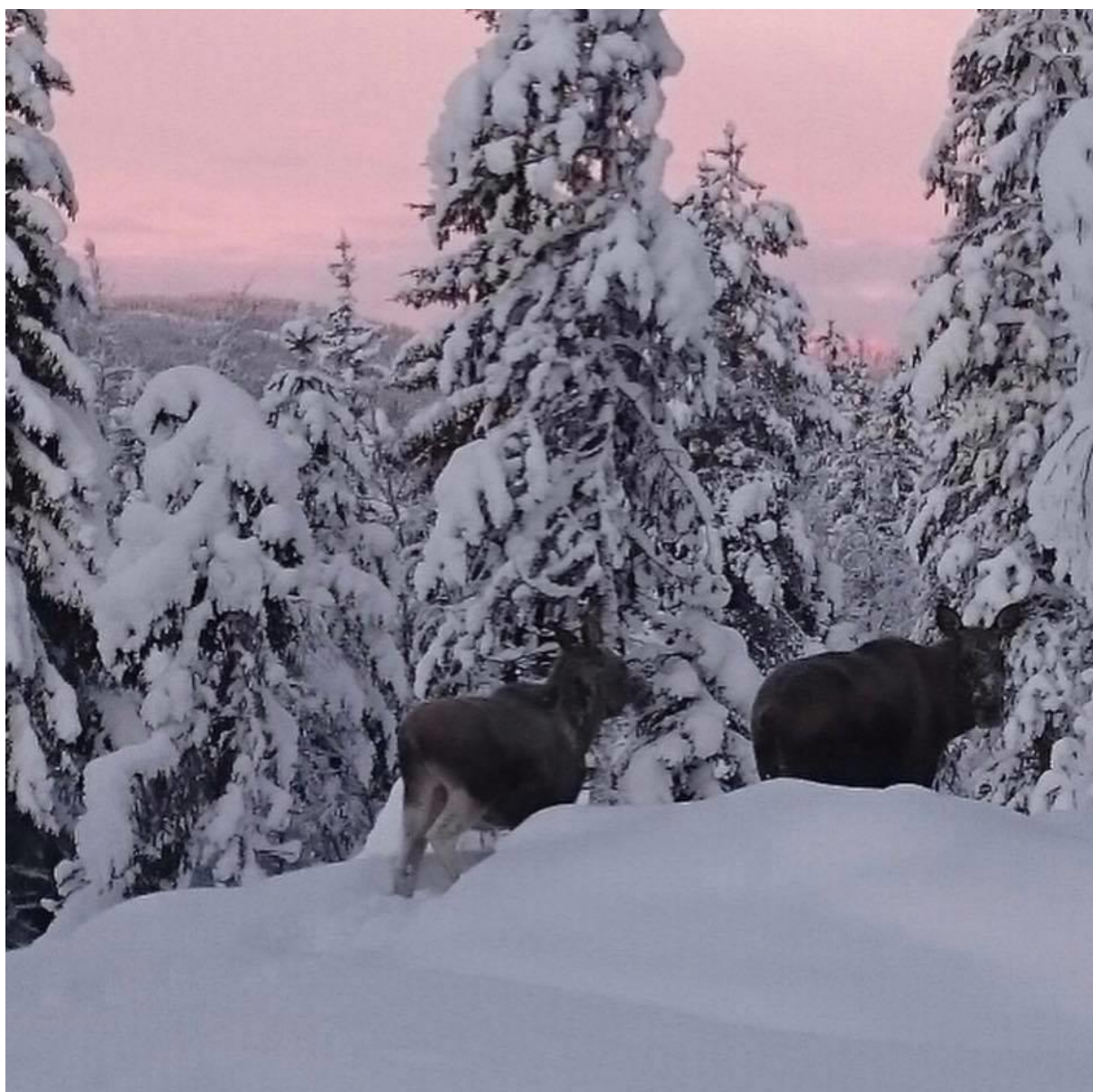

Foto: Guro S. Osnes

Av: Ane Johansen Tangvik og Bodil Haukø, Naturdata.

Innhold

Bestandsvurdering hjortevilt i Etnedal kommune	1
1. Innledning.....	3
2. Område.....	4
3. Kommunale mål	6
4. Bestandsutvikling.....	7
4.1 Elg.....	7
4.2 Hjort.....	14
4.3 Rådyr.....	16
5. Fallvilt og påkjørsler.....	17
6. Beitegrunnlag	19
7. Oppsummering.....	20
Kilder:	21
Vedlegg 1	22
Vedlegg 2	23
Vedlegg 3	24
Vedlegg 4	25

1. Innledning

Kommunen har hovedansvaret for forvaltning av elg, hjort og rådyr og de offentlige verdiene knyttet til hjorteviltet. Dette er blant annet opplevelsesverdier, biologisk mangfold, trafikkproblemer og andre skader/ulemper. Forvaltningen av hjorteviltet skal være kunnskapsbasert, hvor både fagkunnskap og lokalkunnskap er viktig. En av oppgavene til kommunen er å utarbeide målsettinger for forvaltning av hjorteviltartene det er åpnet jakt for. Etter § 3 i Forskrift om forvaltning av hjortevilt skal kommunene ha etterprøvbare mål for forvaltning av elg, hjort og rådyr. Målene skal blant annet ta hensyn til opplysninger om beitegrunnet, bestandsutvikling, skader på skog og utmark og omfang av viltulykker. De kommunale målene og retningslinjene skal hjelpe kommunen og rettighetshaverne til å tenke målrettet på hvordan den fremtidige hjorteviltbestanden skal være. Det er viktig at målsettingene er etterprøvbare og at tiltakene kan evalueres etter endt planperiode. Det er rettighetshaversiden som har ansvaret for å utarbeide bestandsplaner, og disse må være i tråd med de kommunale målsettingene. Kommunen har vedtaksmyndighet i hjorteviltforvaltningen og er den naturlige samarbeidspartner for rettighetshaversiden.

Bestandsvurdering i Etnedal er en rapport som sammenstiller tilgjengelig datagrunnlag for hjorteviltartene i kommunen, med fokus på elg. Denne rapporten er basert på sett elg og hjort, slaktevekter, avskytningsdata og fallvilt-data fra Hjorteviltregisteret. I tillegg har Etnedal kommune har i flere år gjennomført beitetakseringer. Rapporten kan brukes til et grunnlag for videre utarbeidelse av målsettinger.

Det er jegernes registreringer av sett elg -og sett hjort skjema, samt innrapportering av slaktevekter og felte dyr som utgjør datagrunnlaget i forvaltningen. Dataene blir systematisert og bearbeidet i bestandsindekser. Bestandsindeksene er relative indekser, som betyr at de gir et bilde på utviklingen av bestanden over tid, men ikke gir absolutte tall.

Foto: Mellatn sett fra Goaren. Kari-Elin Saglien.

2. Område

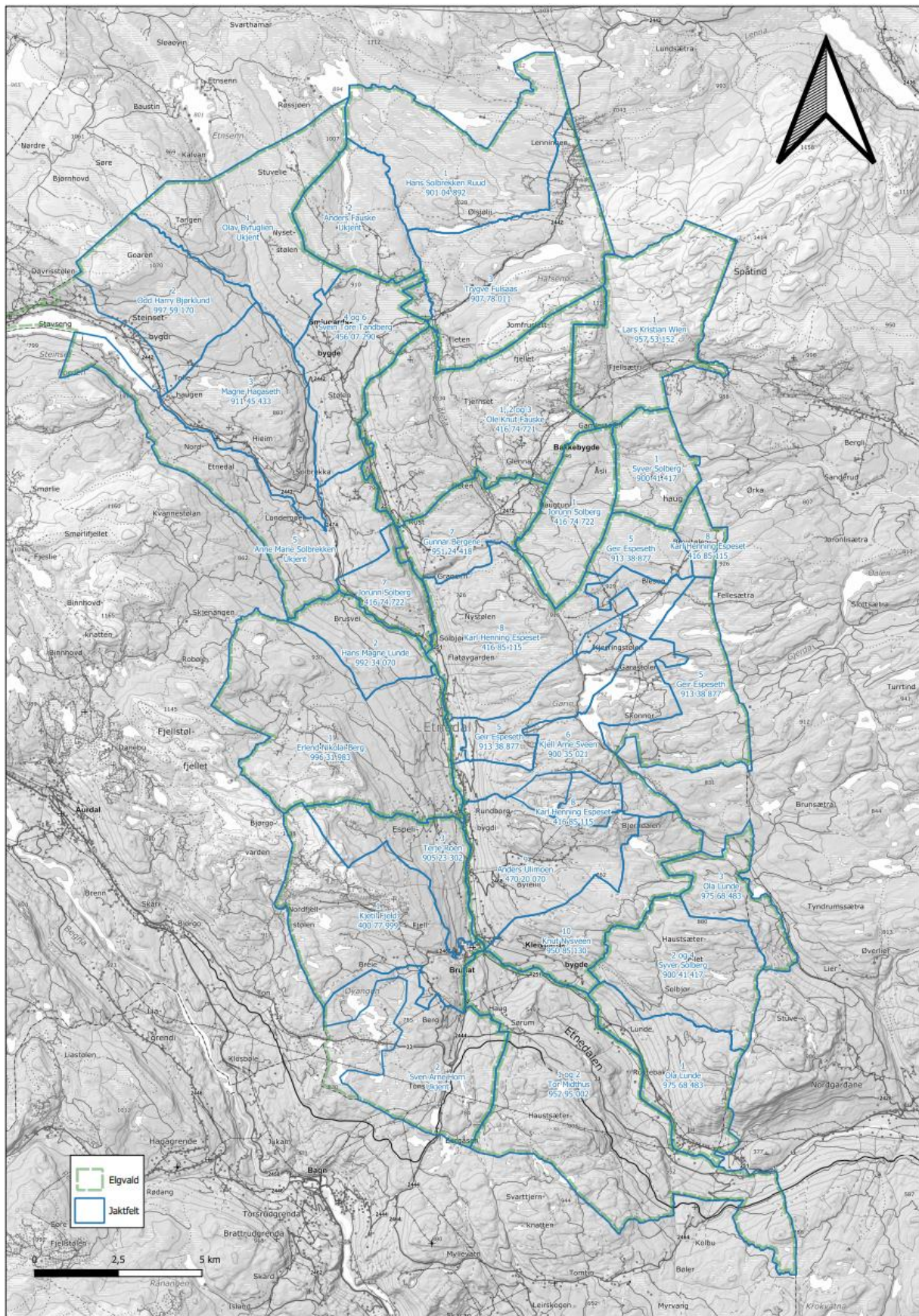
Etnedal kommune ligger i Innlandet fylke. Kommunen ligger øst i Valdres, og grenser mot Nord-Aurdal i vest og nord, Sør-Aurdal i sør og Nordre-Land i øst. Kommunen har dalføre med omkringliggende høyre områder. Det er en del trekkelg i kommunen, både mellom sommer- og vinterbeite, men også lokale trekk hvor elgen trekker fra høyden og ned i dalen, særlig i snørike vintre.

Kommunen er organisert i 20 vald og fire bestandsplanområder (Tabell 1 og Figur 1). Hoveddelen av arealet forvaltes etter flerårige bestandsplaner, og kun fire av valdene har målrettet avskyting.

Tabell 1. Oversikt over bestandsplanområder og vald i Etnedal kommune.

Bestandsplanområde	Valdnummer	Valdnavn	Tellende areal elg	Tellende areal hjort	
Ton/Lenningen-Køllhaugen	3450V0002	Ton sameie/Lenningen	46329	46329	
	3450V0004	Køllhaugen viltlag	24507	24507	
Etna vest II	3450V0006	Hovde jaktvald	34750	34750	
	3450V0008	Espelibygd (EV-II)	33609	33609	
	3450V0007	Fjellsbygda jaktvald (EV-II)	43862	43862	
Etna Vest I	3450V0070	Steinsetbygda grunneigarlag og sameige	34600	34600	
	3450V0071	Vestfeltet	17926	17926	
	3450V0072	Toåsen	15384	15384	
	3450V0073	Smiugardsbygda viltlag	11600	11600	
	3450V0074	Solberg (EV-I)	4212	4212	
Etna Øst	3450V0075	Espeseth	21058	21058	
	3450V0076	Svilosen A	21199	21199	
	3450V0077	Svilosen B	13797	13797	
	3450V0078	Graneisbygda	7623	7623	
	3450V0079	Byfuglia	10474	10474	
	3450V0080	Søreseter skog/Klevgård skog	11798	11798	
	-	3450V0003	Fjellsetra	10100	10100
	-	3450V0005	Ole S Solberg jaktv.	31911	31911
-	3450V0013	Tanterhaug sameie	7140	-	
-	3450V0019	Veslestølen	8761	-	

Figur 1. Kart over vald og jaktfeltene i Etnedal kommune.

3. Kommunale mål

Etnedal kommune har fastsatt konkrete mål for forvaltning av elg, hjort og rådyr i perioden 2022-2024.

Overordna mål for hjorteviltforvaltningen

Etnedal kommune skal ha en sunn og bærekraftig hjorteviltstamme som gir god avkastning og tar hensyn til andre samfunnsinteresser. Med andre samfunnsinteresser prioriteres i første rekke:

- trafikkskader
- skader på skog
- skader på avling
- annet friluftsliv

Foto: Mot Spåtind av Kari-Elin Saglien.

Skader på skog, avling og i trafikk

Konkrete mål:

- Beitetrykket for furu skal ikke overstige 25 % av årlig kvistproduksjon og beitetrykket for ROS-arter skal ikke overstige 35 % av årlig kvistproduksjon.
- Tapet av avling skal reduseres til maksimalt 50 rundballer per år.
- Antall sammenstøt mellom elg og bil skal reduseres til maksimalt 5 per vint

Foto: Øyvatnet Bakkebygde av Kari-Elin Saglien.

Utvikling i elgbestanden

Konkrete mål/tiltak:

- Uttaket for perioden 2019-2021 holdes minimum på samme nivå som forrige planperiode.
- Uttaket av kalv/ungdyr holdes på minimum 60 %. • Større okser spares første del av jakta (fram t.o.m. 15. oktober).
- Dersom planområdene ønsker å benytte vektgrenser anbefales denne å settes til 150 kg.

4. Bestandsutvikling

4.1 Elg

4.1.1 Datamateriale

I Etnedal kommune registreres det et moderat antall sett elg hvert år, og jaktinnsatsen er høy (Tabell 2). Det er et relativt stabilt antall jaktfelt som leverer sett elg skjema hvert år, og de siste årene har 26 jaktfelt levert skjema. Den registrerte jaktinnsatsen har sunket i perioden. I 2015 var det registrert 2279 jegerdager, mens det i 2023 var registrert 1674 jegerdager (Tabell 2).

I 2018 ble instruks for registrering av sett elg endret, og dobbeltobservasjoner skal ikke kanselleres. Antallet observerte elg kan derfor forventes å øke fra og med 2018, noe som gjør at gamle og nye indeksverdier for sett elg per jegerdag ikke vil være direkte sammenlignbare med tidligere år. Dette kan også forklare økningen i antall sette elg fra 2018, selv om jaktinnsatsen gradvis er minket.

Forskning viser at datamateriale som er basert på mer enn 1000 jegerdager ofte gir et godt og sikkert bilde på utviklingen i bestanden (Solberg m.fl. 2006). Antallet jegerdager i Etnedal kommune er godt over 1000 jegerdager per sesong. Vi anser derfor at datagrunnlaget er av god kvalitet, og at trendene i bestandsutvikling gir et godt bilde av den faktiske utviklingen i elgbestanden.

Tabell 2. Antall dyr sett fordelt på kjønn og alder, samt registrert jaktinnsats og rapporteringsfrekvens i Etnedal kommune perioden 2014-2023.

Jaktår	Okse	Ku uten kalv	Ku med en kalv	Ku med to kalver	Sum kalver	Ukjent	Sum sette elg	Antall jegerdager	Antall jaktfelt
2014	218	147	171	38	275	133	982	1976	28
2015	195	143	155	48	260	125	926	2279	31
2016	184	132	149	36	239	107	847	1809	32
2017	205	148	144	46	250	103	896	1593	29
2018	233	198	179	31	248	126	1015	1759	30
2019	230	149	234	39	322	142	1116	1702	28
2020	230	155	216	21	271	128	1021	1756	27
2021	208	170	197	19	248	133	975	1686	26
2022	275	182	212	19	260	139	1087	1768	26
2023	193	160	212	23	268	119	975	1674	26
Snitt	217	158	1867	32	264	126	984	1800	

Jaktuttaket er høyt, og i gjennomsnitt er det felt 151 elg per år de siste ti årene (Tabell 3). Planlagt avskyting har økt fra 189 tildelte elg til 270 tildelinger i 2020, før det siste årene har vært litt i overkant av 200 tildelinger. Andel felt av planlagt avskyting har variert (Tabell 3).

Tabell 3. Antall dyr felt fordelt på kjønn og alder i Etnedal kommune i perioden 2014-2023.

Jaktår	Oksekalv	Kukalv	Okse 1 ½ år	Ku 1 ½ år	Eldre okse	Eldre ku	Sum felte	Planlagt avskyting	Andel felt
2014	17	18	22	23	39	27	146	189	77
2015	18	9	28	29	26	16	126	191	66
2016	12	10	25	21	32	21	121	193	63
2017	19	12	34	22	35	18	140	193	73
2018	18	21	36	25	35	24	159	200	74
2019	23	17	32	22	37	25	156	268	58
2020	21	20	38	20	39	31	169	270	63
2021	21	23	27	14	39	35	159	269	59
2022	21	28	30	21	37	35	172	208	83
2023	19	30	27	18	38	32	164	218	75
Snitt	19	19	30	22	36	26	151	220	69

Slaktevekter er registrert fra et varierende antall av felte dyr (Tabell 4). I 2023 ble 95 % av alle felte elg veid, mens det tidligere år har variert hvor mange av de felte dyrene det registreres vekt på. Enkelte år er godt under halvparten av felte dyr veid. For at vektdata skal vise en god utvikling bør det være minimum 10 vekter per alder og kjønn. Datamaterialet for Etnedal oppfyller dette kravet for enkelte år, men det er flere år det er rett under 10 vekter som er registret.

Tabell 4. Gjennomsnittlig slaktevekt og antall elg med slaktevektdata (n) fordelt på kjønn og alder i Etnedal kommune i perioden 2014-2023.

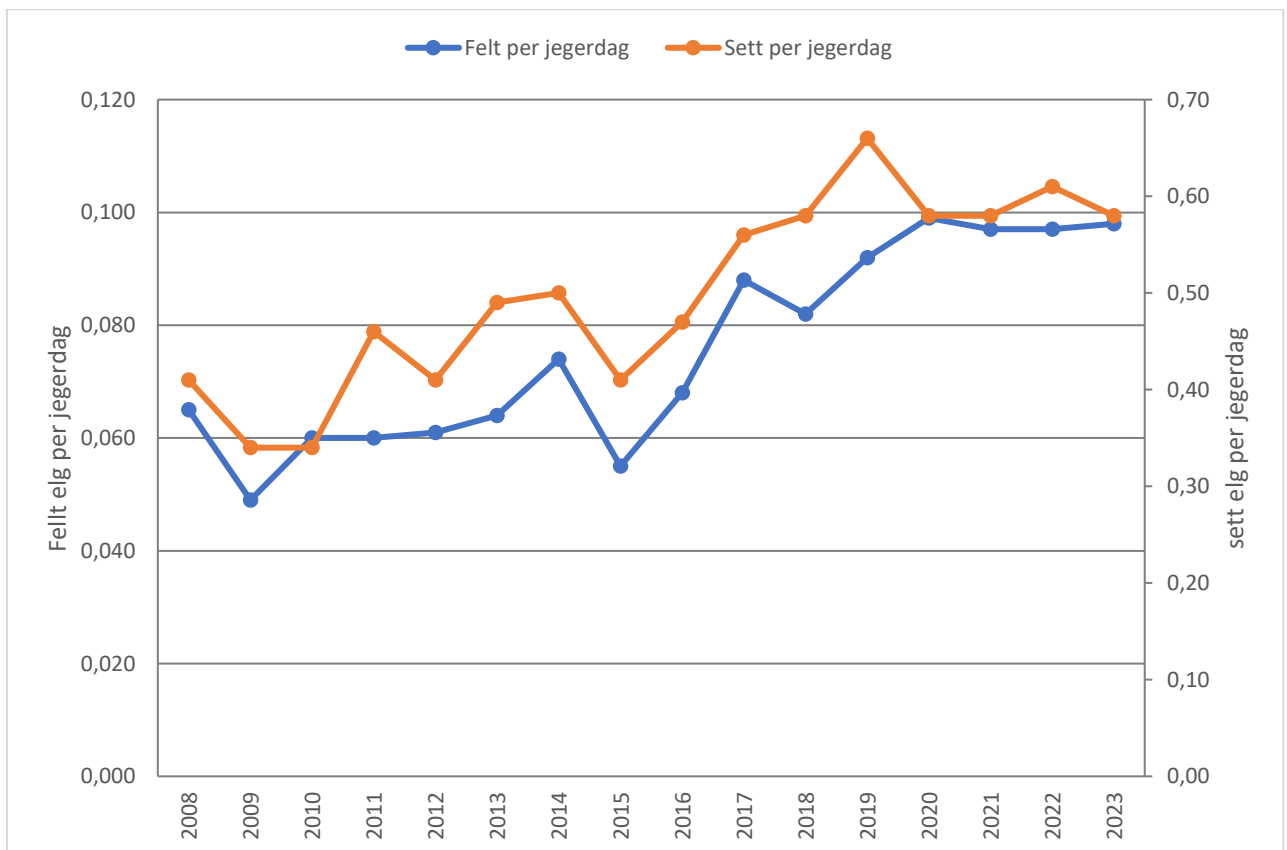
	Oksekalv		Kukalv		Okse 1 ½ år		Ku 1 ½ år		Okse 2 ½ år og eldre		Ku 2 ½ år og eldre	
	Snitt	n	Snitt	n	Snitt	n	Snitt	n	Snitt	n	Snitt	n
2014												
2015	62	17	59	8	131	27	124	23	203	23	176	14
2016	83	9	62	5	136	22	135	17	194	24	168	15
2017	68	14	54	9	137	27	132	13	213	24	168	15
2018	62	7	51	12	137	24	125	15	209	13	182	14
2019	65	8	62	9	138	10	123	9	204	12	184	8
2020	65	8	58	11	128	21	113	9	219	13	166	12
2021	69	9	52	6	127	18	110	8	207	21	171	20
2022	64	7	61	12	143	12	141	9	217	14	176	12
2023	53	18	55	27	133	26	120	16	223	37	165	31
Snitt 14-18	69		56		135		129		205		174	
Snitt 19-23	63		58		134		121		214		172	
Snitt 14-23	66		57		134		125		210		173	

4.1.2 Bestandsstørrelse og avskyting

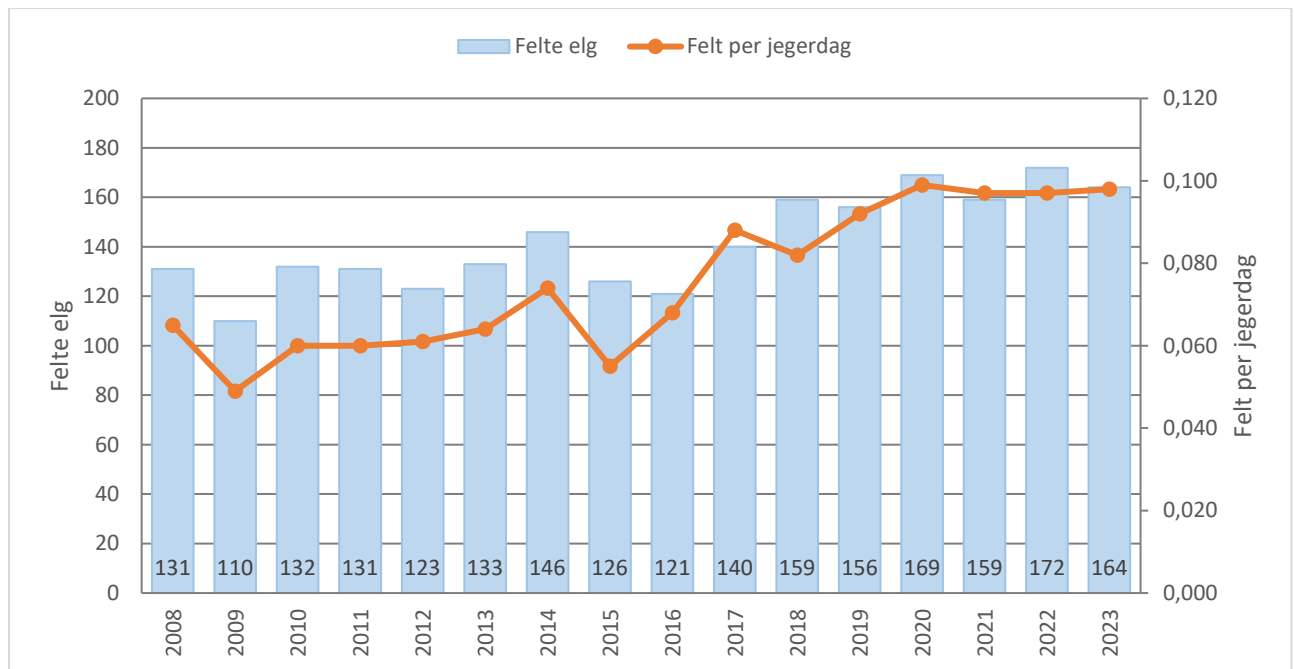
Felt elg per jegerdag viser at elgbestanden har økt i perioden 2008-2023. I 2008 ble det felt 0,065 elg per jegerdag, mens det i 2023 ble felt 0,098 elg per jegerdag. Fra 2020 har elgstammen stabilisert seg på 0,097 felt elg per jegerdag (Figur 2). Sett elg per jegerdag følger den samme utvikling som felt elg per jegerdag (Figur 2). Den kraftige økningen i sett elg per jegerdag fra til 2019 kan komme av endring i rapporteringsmetoden. Endring i rapporteringsmetode fra 2018 gjør at sett elg per jegerdag ikke kan sammenlignes før og etter 2018.

Bestandstettheten for elg i overvåkningsområdet i Oppland har økt siden 2005, med en mulig reduksjon 2019-2021 (Solberg m. fl. 2022). Det samme har bestandstettheten i Etnedals nabokommuner Gausdal, Øystre Slidre, Nord-Aurdal, Sør-Aurdal og Nordre land. Her har felt elg per jegerdag økt i perioden, før den viser en svak nedgang de siste årene (vedlegg 1).

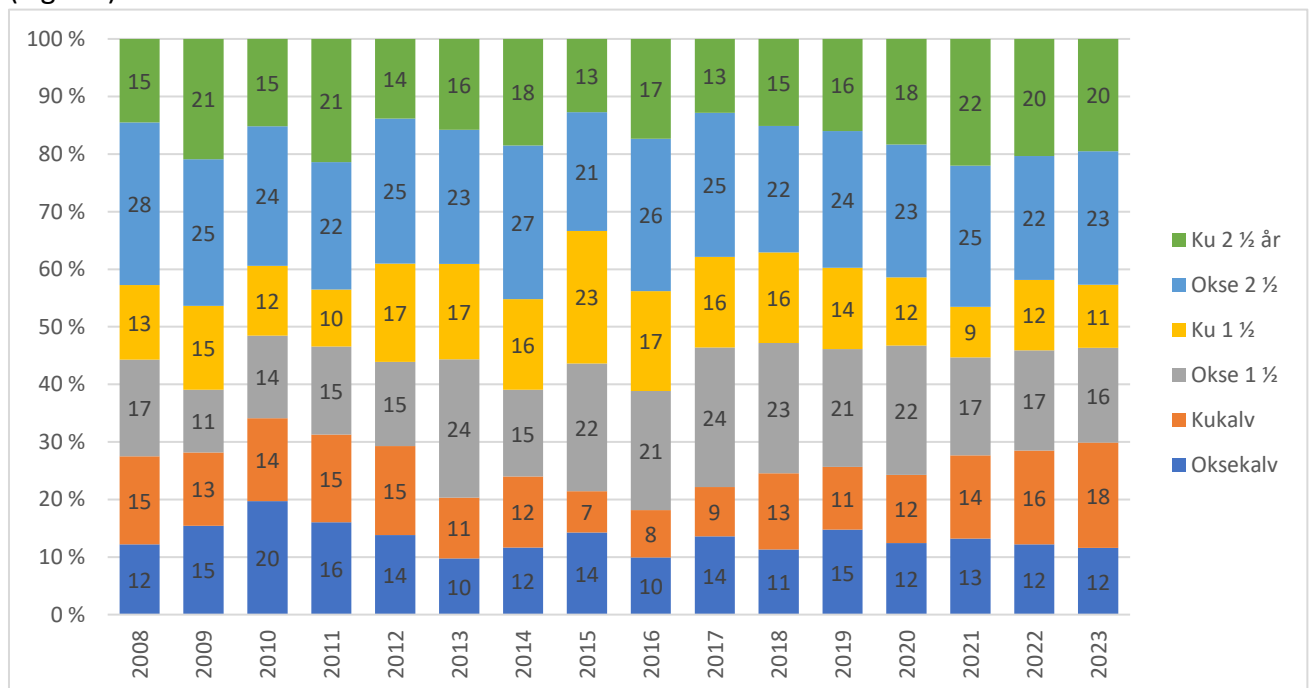
Figur 2. Felt elg per jegerdag og sett elg per jegerdag for Etnedal kommune i perioden 2008-2023. Data fra Hjorteviltregisteret.

Avskytingen har økt i perioden, fra 131 felte elg i 2008 til 164 elg i 2023 (Figur 3). De siste fire årene har det gjennomsnittlig blitt felt 166 elg. Dette virker å holde elgbestanden stabil. Fellingsprosenten har variert i perioden, og i gjennomsnittlig har den vært 69. I 2023 endte den på 75 %, noe lavere enn året før (Tabell 3).

Figur 3. Antall elg skutt under jakt (felte elg) og sett elg pr. jegerdag i Etnedal kommune 2008-2023. Felt elg per jegerdag er en indeks på bestandstettheten. Data fra Hjorteviltregisteret.

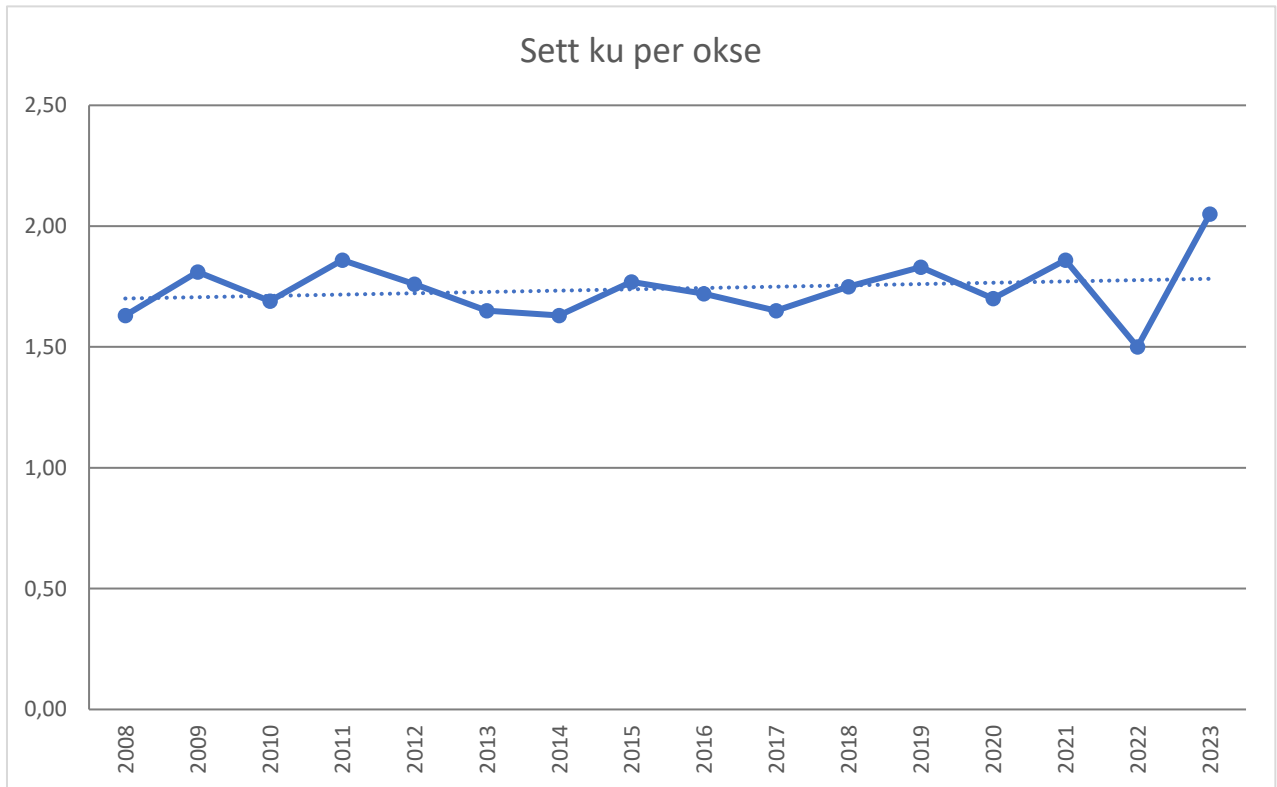
Avskytingsmønsteret har variert noe. Det felles i snitt flere hanndyr (56 %) enn hunddyr (44 %). Avskyting av kalv og ungdyr er rett i snitt under 60 %, men varierer mellom 54 % og 67 % (Figur 4).

Figur 4. Prosent felte elg fordelt på kjønn og alder i Etnedal kommune i perioden 2008-2023. Data fra Hjorteviltregisteret.

4.1.3 Sett ku per okse

Kjønnsraten i bestanden, målt som sett ku per okse, har vært relativt stabil i perioden. Det var en nedgang i sett ku per okse i 2022, med en påfølgende økning i 2023. I 2023 var sett ku per okse 2,05 (Figur 5). Dette er et høyere ku/okse-forhold enn sammenlignet med nabokommunene, som hadde en sett ku per okse på 1,81 i 2023 (vedlegg 2).

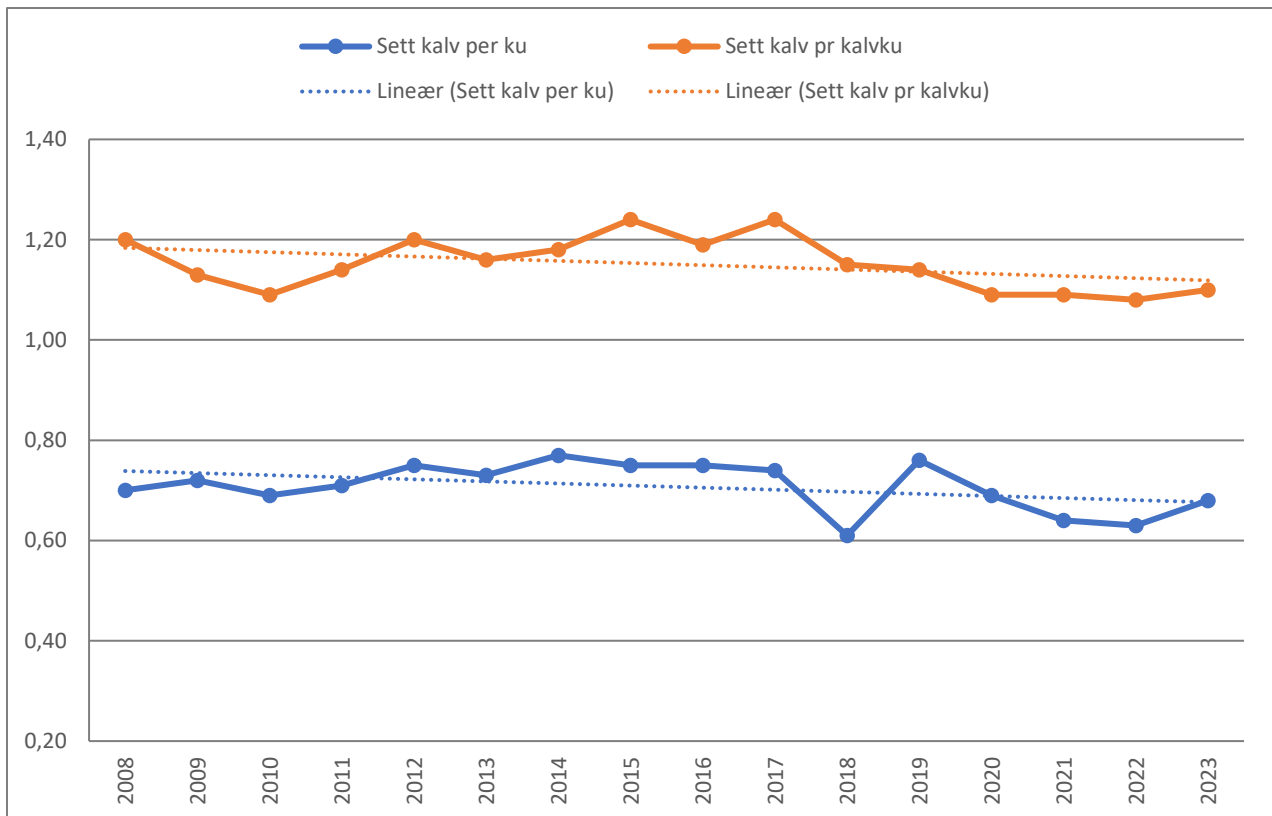

Figur 5. Sett ku per okse i Etnedal kommune i perioden 2008-2023. Data fra Hjorteviltregistret.

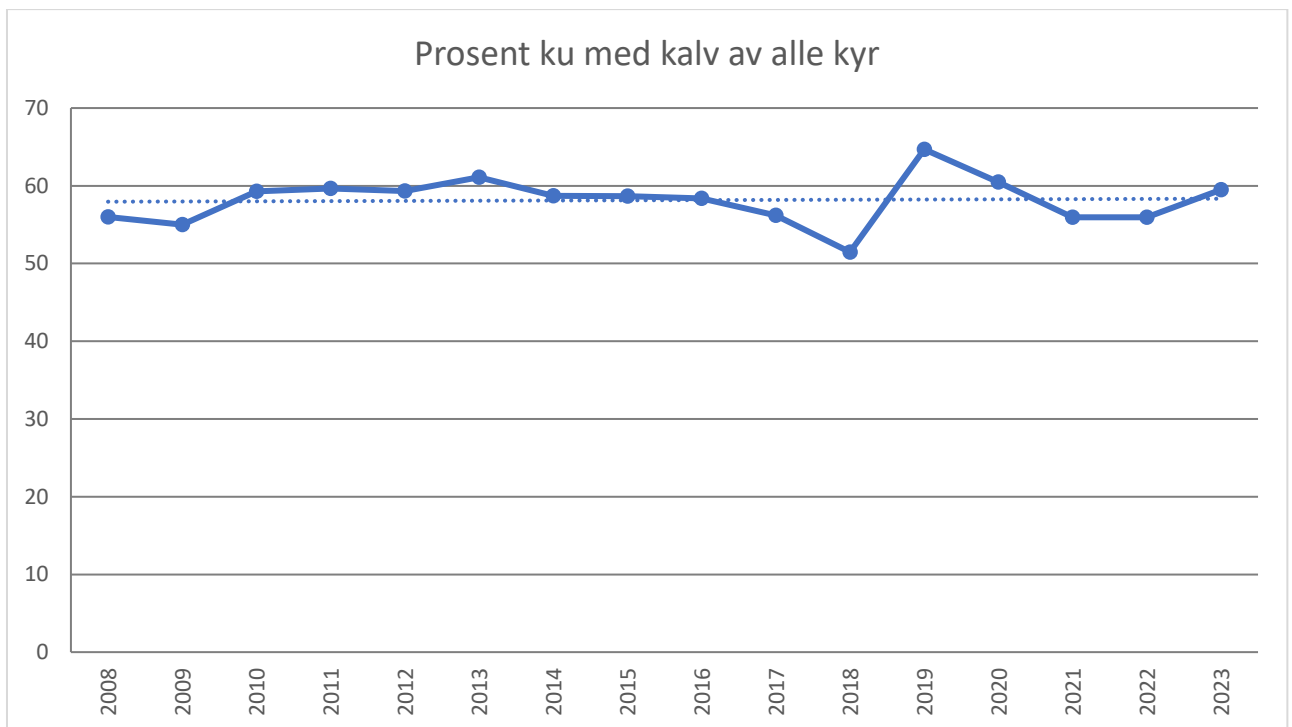
4.1.4 Rekruttering

Rekrutteringsindeksene sett kalv per ku og sett kalv per kalvku viser en svak negativ trend, særlig siste halvdel av perioden (Figur 6). Få av de voksne kyrne har tvillingkalv. De siste fire årene har kun 10 % av de kalvførende kyrne tvillingkalv under jakta. Dette samsvarer med rekrutteringsindeksene for overvåksområdet i Oppland (Solberg m. fl. 2022), hvor alle kommunene hadde en lav tvillingrate. Det samme gjelder nabokommunene til Etnedal, som hadde en tvillingrate på 1,11 i 2023 (vedlegg 3). Sett kalv per ku følger samme utvikling. Det lave resultatet i 2018 kan skyldes en uvanlig snørik vinter etterfulgt av en svært tørr sommer.

Prosent ku med kalv er stabil, og 58 % av alle kyr har kalv (Figur 7).

Figur 6. Sett kalv per ku og sett kalv per kalvku (tvillingraten) i Etnedal kommune i perioden 2008-2023.

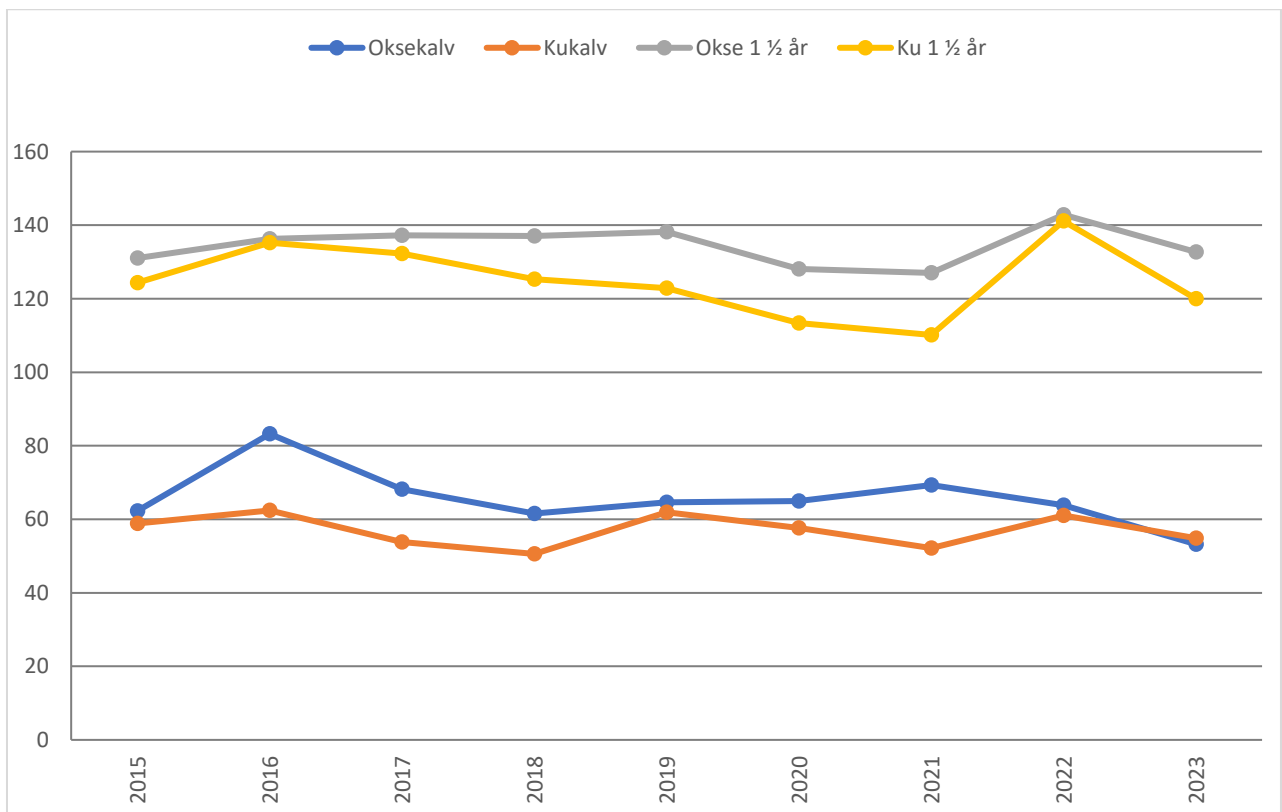
Figur 7. Prosent ku med kalv av alle kyr i Etnedal kommune i perioden 2008-2023. Data fra Hjorteviltregisteret.

4.1.5 Slaktevekter

Det er registrert slaktevekter i år 2010, før det blir et opphold i registreringer av vektdata. Deretter er datagrunnlaget fra 2015. Vi ser derfor kun på vektutviklingen fra 2015 -2023. Det er varierende hvor mange dyr som er veid de enkelte år (Tabell 4), og det noe lave antall veide dyr kan ha utslag på vektene enkelte år. Snittvektene har en svak nedgang. Deler vi perioden inn i to, og ser på snittvektene for del 1 og del 2 av perioden, er felte elg noen kilo lettere i slutten av perioden, med unntak av kupalv. Dette kan komme av at det dårligere datagrunnlaget i siste del av perioden.

I 2023 veide en okseåring 133 kg, kuåring 120 kg, mens en oksekalv veide 53 kg og en kupalv veide 55 kg (Figur 9). Kalvene veier det samme som i nabokommunene til Etnedal, mens åringdyrene er noe tyngre i Etnedal enn nabokommunene (vedlegg 4). Data fra overvåkingsprogrammet viser at slaktevektene i Oppland hadde en negativ utvikling over tid, og at dette mest sannsynlig henger sammen med økt bestandstetthet (Solberg m.fl. 2022). Ut fra eksisterende datagrunnlag i Etnedal kan vi ikke trekke en konklusjon av slaktevektutviklingen.

Figur 9. Gjennomsnittlig slaktevekter for ungdyr og kalv fordelt på kjønn i Etnedal kommune i perioden 2008-2023. Data fra Hjorteviltregisteret.

4.2 Hjort

4.2.1 Datagrunnlag

Innsamlingen av sett hjort-materiale i Etnedal har variert i perioden 2008-2023. Antall jegerdager (innmark og utmark) har variert fra 22 til 64. For kun utmarksjakt har det variert mellom 21 og 232 jegerdager (Tabell 5). Det er kun unntaksvis at det er registret vekt på et og annet individ.

Antall tillatt felte hjort og antall felte hjort i kommunen har økt i perioden. Det er variasjon i hvor mange hjort som felles, og fellingsprosenten er lav (Tabell 5).

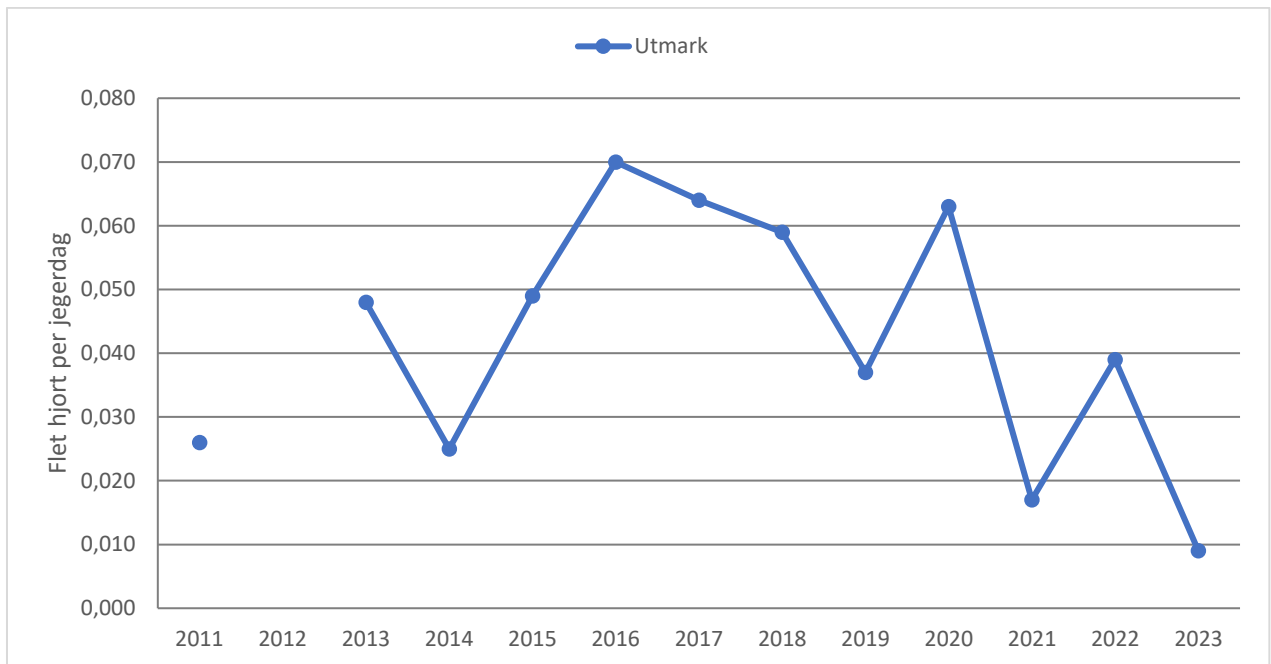
Tabell 5. Antall tildelte og felte hjort, antall jaktdager på utmark og innmark, og antall slaktevekt på hjort for Etnedal kommune i perioden 2008-2023. Data fra Hjorteviltregisteret.

Jaktår	Tildelt totalt	Felte totalt	Felling%	Jegerdager utmark	Jegerdager innmark	Jaktfelt m/levert skjema	Antall vektor kalv og åring
2008	23	1	4	0	0	0	
2009	22	2	9	0	0	0	
2010	29	2	7	0	0	6	
2011	29	1	3	38	0	1	
2012	24	2	8	0	0	0	
2013	34	3	9	21	1	2	
2014	43	6	14	40	5	5	1
2015	35	7	20	102	11	6	3
2016	43	5	12	43	10	8	1
2017	43	12	28	125	14	9	
2018	46	0	0	17	16	6	
2019	50	7	14	108	91	9	
2020	44	8	18	128	1	7	3
2021	51	7	14	172	4	5	
2022	53	20	38	232	175	9	
2023	58	12	21	108	106	9	

Hjorten blir i hovedsak jaktet på som en tilleggsart under elgjakta. Det er viktig at det føres egne sett hjort skjema så lenge det jaktes på hjort, selv om det ikke observeres eller felles dyr. Dette gjør at datagrunnlaget etter hvert blir bedre og kan benyttes aktivt i forvaltningen.

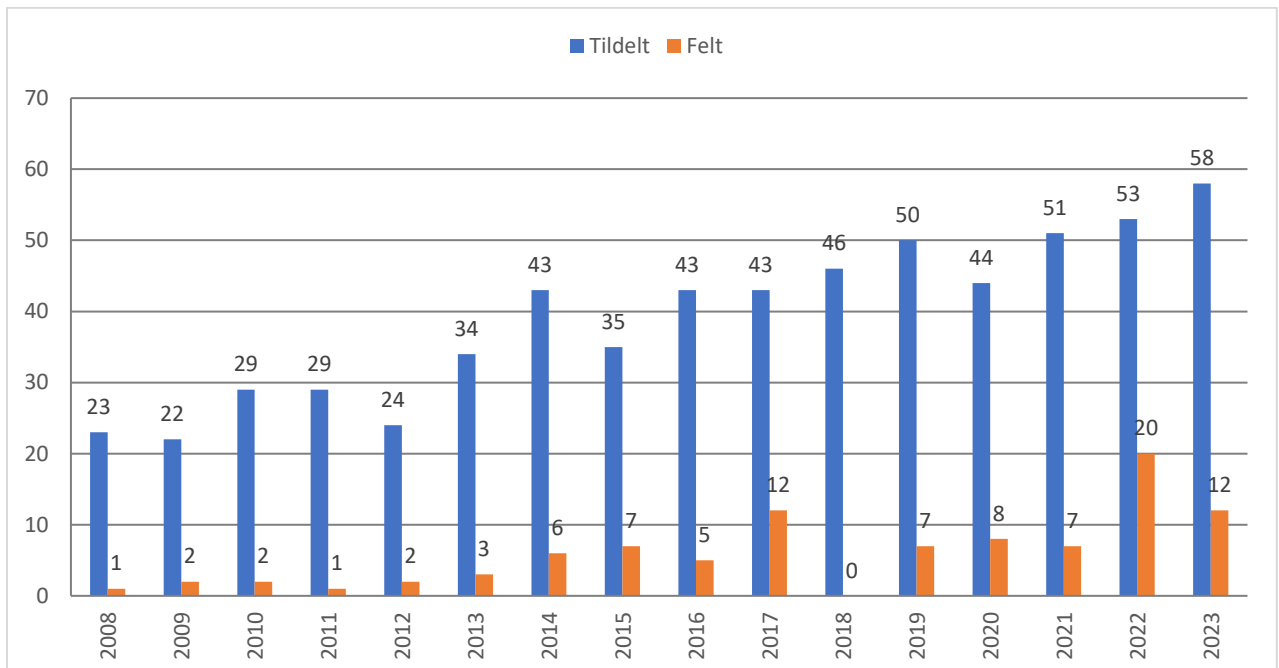
4.2.2 Bestandsutvikling og avskyting

Felt hjort per jegerdag i utmark har variert, men det er en negativ utvikling (Figur 10). Datamaterialet er for lite til i si om dette gjenspeiler en faktisk bestandsnedgang.

Figur 10. Felt hjort per jegerdag i utmark for Etnedal kommune i perioden 2008-2023. Data fra Hjorteviltregisteret.

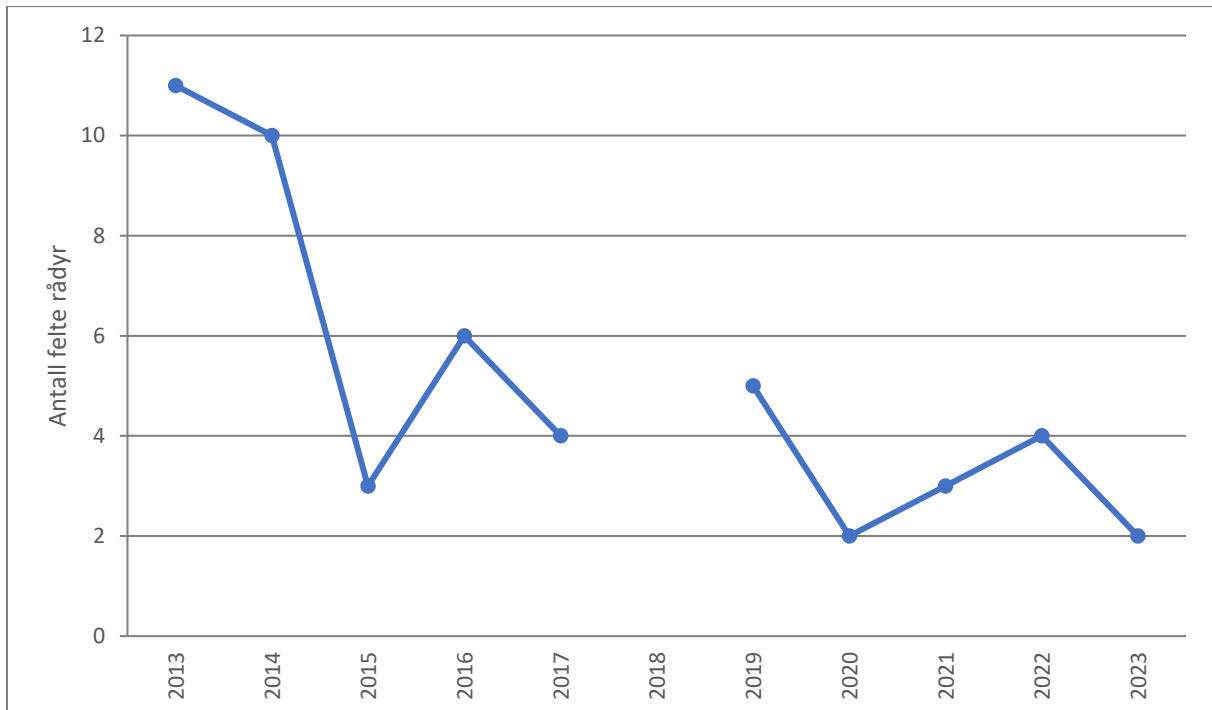
Tildelte hjort har økt og valdene får maksimal tildeling. Dette er et bevist valg og et tiltak for å holde hjortestammen nede. Antall felte hjort har variert, men det har vært en økt avskyting de siste årene. I 2022 og 2023 ble det felt henholdsvis 20 og 12 hjort (figur 11).

Figur 11. Tildelte og felte hjort i Etnedal kommune i perioden 2008-2023. Data fra Hjorteviltregisteret.

4.3 Rådyr

Avskyting av rådyr har variert noe, men det er felt færre felte rådyr siste del av perioden. I 2023 ble det kun felt to rådyr (Figur 12). Antall fellingstillatelser har vært rimelig stabil, og det er et høyt antall rådyr det er lov til å felle. Det lave antallet felte rådyr kan tyde på at bestanden er lavere nå enn den var tidligere.

Figur 12. Antall felte rådyr i Etnedal kommune i perioden 2013-2023. Data fra Hjorteviltregisteret.

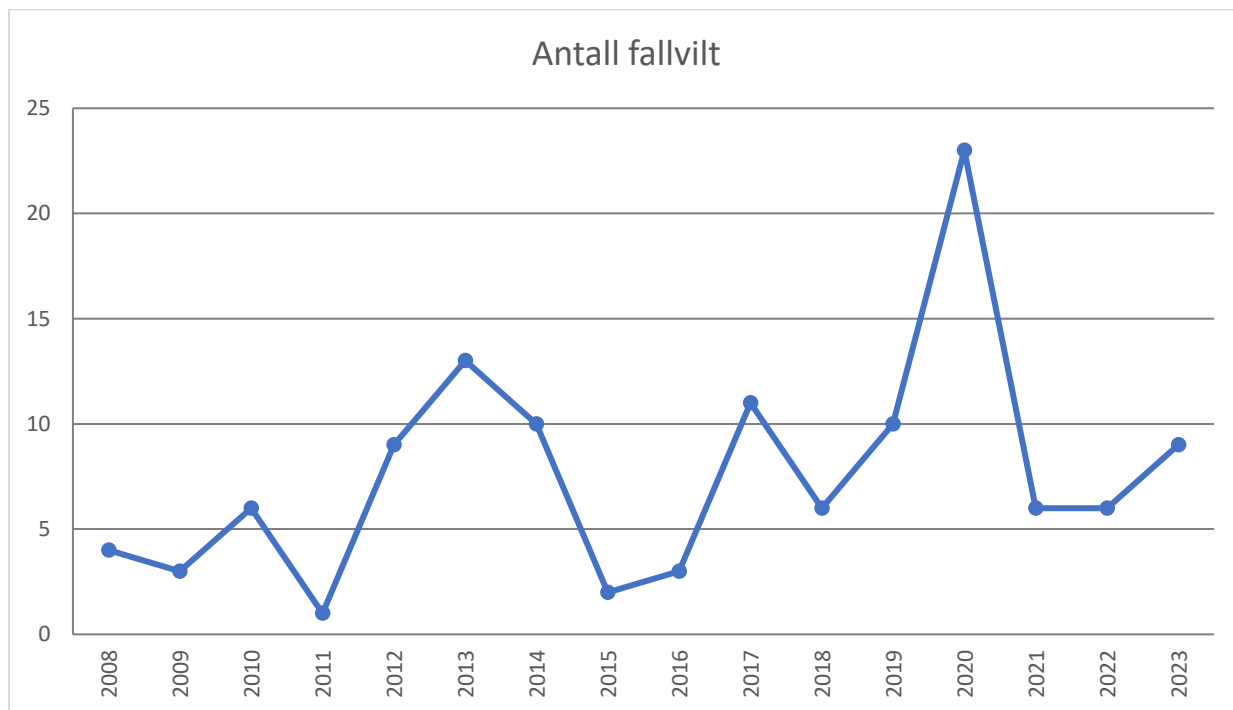

Foto: Kari-Elin Saglien.

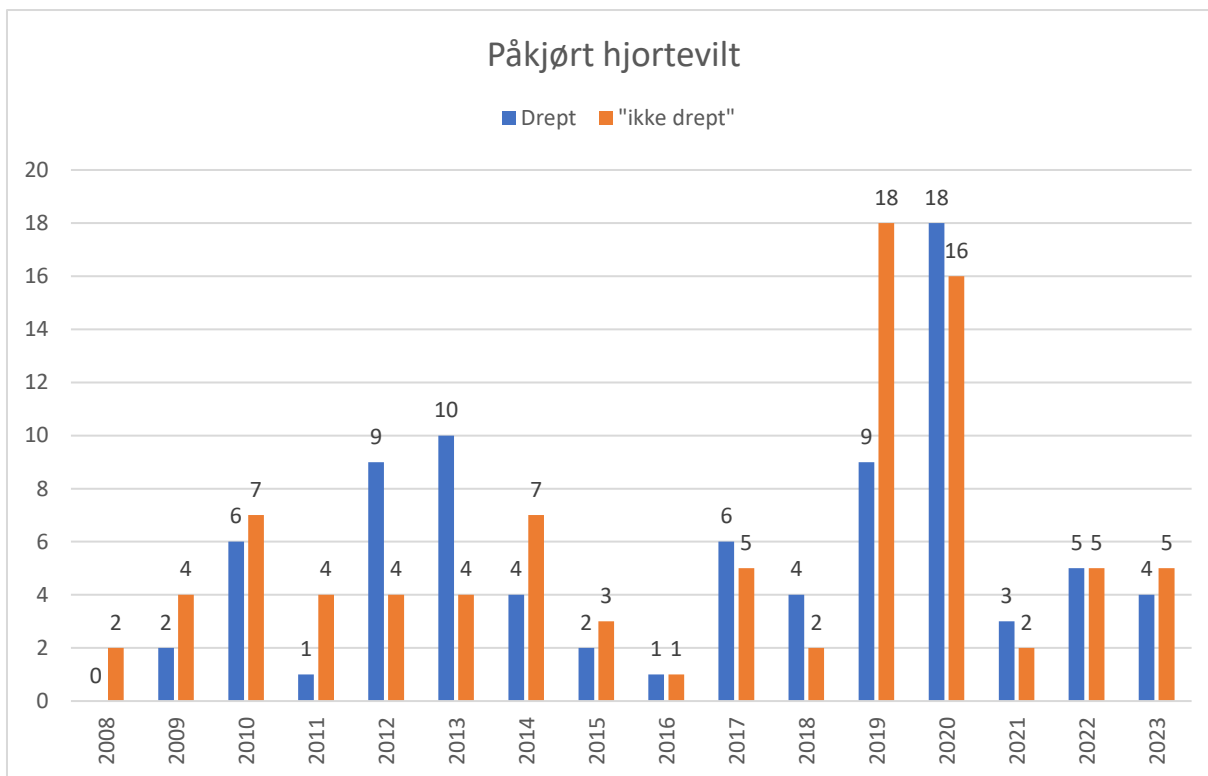
5. Fallvilt og påkjørsler

Antall fallvilt av elg, hjort og rådyr har variert mellom år (Figur 13). Det høye antallet fallvilt i 2020 kommer antagelig av økt antall påkjørsler som følge av veiarbeid, omkjøring og salting av vei.

Figur 13. Antall fallvilt av elg, hjort og rådyr i Etnedal kommune i perioden 2008-2023. Data fra Hjorteviltregisteret.

Påkjørt av motorkjøretøy er den største enkeltårsaken av fallvilthendelser for hjortevilt. Figur 14 viser alle påkjørsler av hjortevilt i Etnedal, også de hvor dyret ikke registreres som drept. De høye tallene i 2019 og 2020 skyldes veiarbeid. Bestandsstørrelsen kan påvirke antall påkjørte dyr. Jo større bestand, jo større sjanse for trafikkuhell. Også været og klimatiske forhold kan påvirke antall påkjørsler. Vintre med mye snø gjør at hjorteviltet trekker ned i dalstrøkene og søker seg til veier, noe som igjen øker sjansen for påkjørsler.

Figur 14. Påkjørte elg, hjort og rådyr i Etnedal kommune. «Drept» omfatter kategoriene «Dødt på stedet», «Avlivet på stedet», «Avlivet etter ettersøk» og «Funnet død etter ettersøk»: «Ikke drept» omfatter kategoriene «Observert- antatt uskadd», «Ettersøk avsluttet- ikke funnet» og «Ukjent utfall». Data fra Hjorteviltregisteret.

Etnedal kommune har målsetting om at antall påkjørte hjortevilt ikke skal overstige 5 i «vintermånedene». Vintermånedene, her definert som oktober-mars, viser at antall påkjørsler har vært noe over ønsket målsetting (Tabell 6).

Tabell 6. Antall påkjørsler av elg, hjort og rådyr i Etnedal kommune i månedene oktober-mars. Data fra Hjorteviltregisteret.

Oktober-mars	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Antall påkjørt hjortevilt	6	5	9	25	10	3	6	7

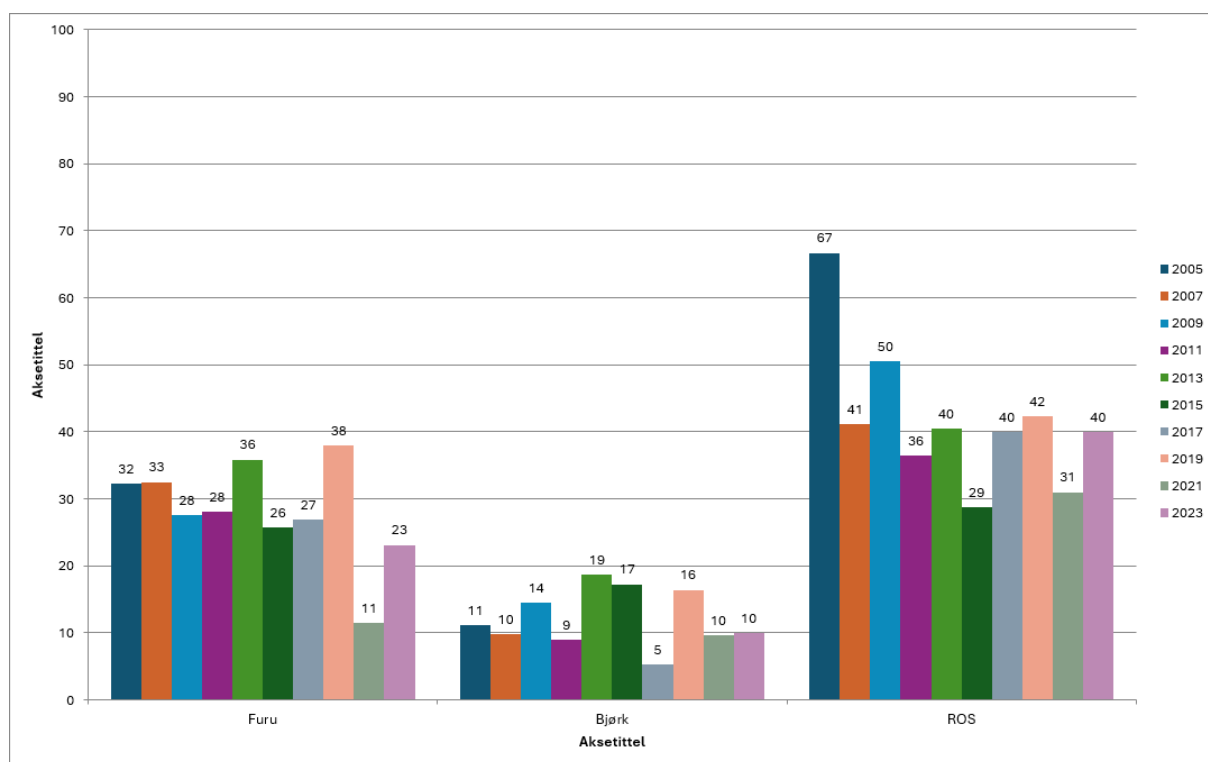
6. Beitegrunnlag

Etnedal kommune har gjennomført taksering av beiteskader på skog på faste prøveflater annethvert år siden 2005.

Figur 15 viser beitetrykket fra 2005-2023 for furu, bjørk og ROS-artene. Sett under ett er det en nedgang i beitetrykket for furu og ROS-artene, mens beitetrykket for bjørk er stabilt. Beitetrykket for ROS-artene var svært høyt i 2005 på 67 %, men har siden blitt redusert. Det er kun i årene 2015 og 2021 at beitetrykket har vært under 40 % (Figur 15). Siste års taksering viser også at beitetrykket på ROS-artene er høyere enn kommunens ønsket målsetting.

For furu har det vært en reduksjon i beitetrykket, og i 2021 var det bare på 11 %. I 2023 økte beitetrykket på furu til 23 %. Det har ikke vært tradisjon for å plante furu i Etnedal. Tilnærmet all furuskog forynges naturlig med frø fra frøtrær. Beitetrykket for furu har antagelig vært høyere om det ble plantet på flater det er potensiale for det.

Det er også viktig å merke seg at enkelte delområder i kommunen har svært høyt beitetrykk.

Figur 15. Beiteskader i prosent beita skudd av de ulike treslagene furu, bjørk og ROS 2005-2023.

7. Oppsummering

Dagens avskyting med omtrent 164 felte elg i året virker å holde elgstammen stabil. Det er svakt synkende reproduksjon i bestanden, og lave tvillingrater. Kjønnforholdet mellom ku og okse har i store deler av perioden variert mellom 1,50 og 1,86 ku per okse. Unntaket var i 2023 hvor det ble observert litt over to kyr per okse. Et skjevere kjønnforhold kan gi en større produksjon, siden det er flere kyr i bestanden som kan få kalv.

Det oppfordres til at alle felte elg veies og at dette registreres i Hjorteviltregisteret. Vektutvikling på kalv og ungdyr er en viktig indikator på elgstammens kondisjon.

Beitetrykket på ROS-artene har i store deler av perioden vært på 40 %. Dette er over kommunens målsetting. Også antall påkjørsler av hjortevilt er større en kommunens målsettinger.

Ut fra kommunens målsettinger er elgbestanden noe over ønsket nivå.

Foto: Kari-Elin Saglien.

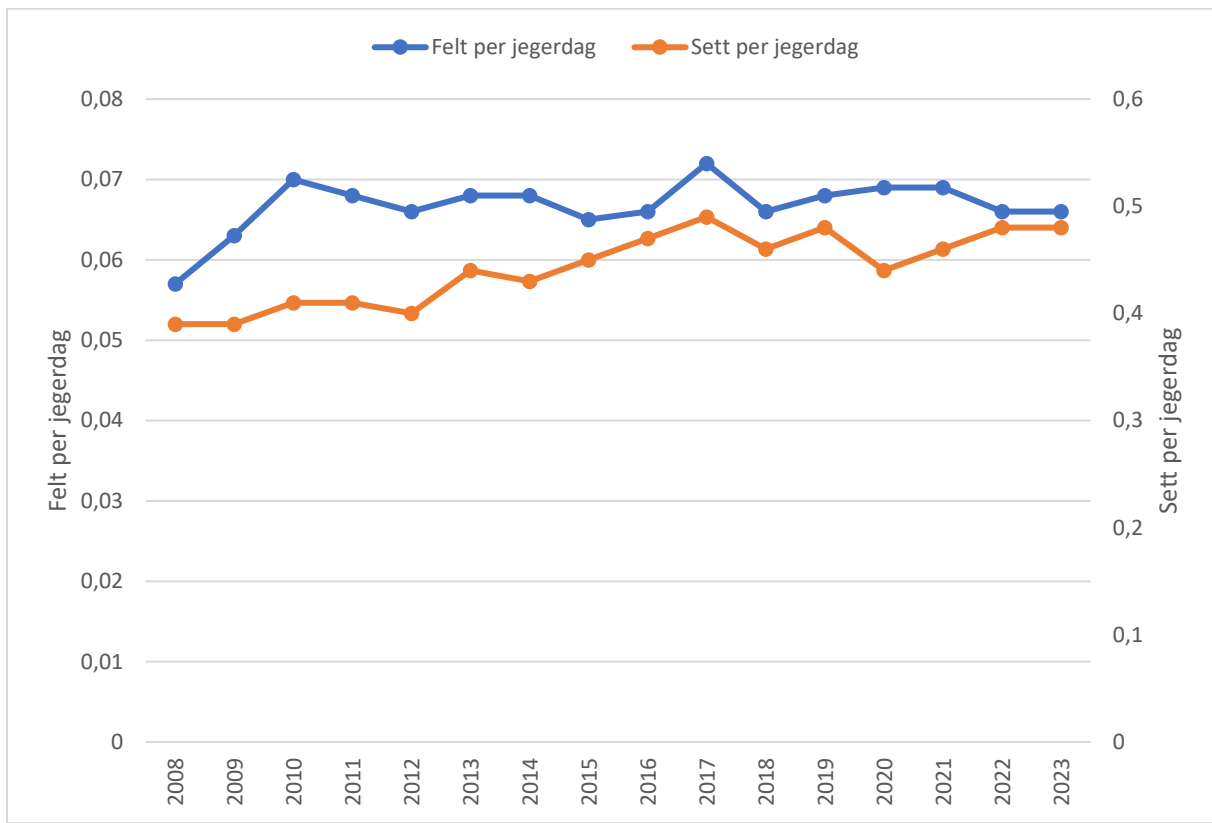

Kilder:

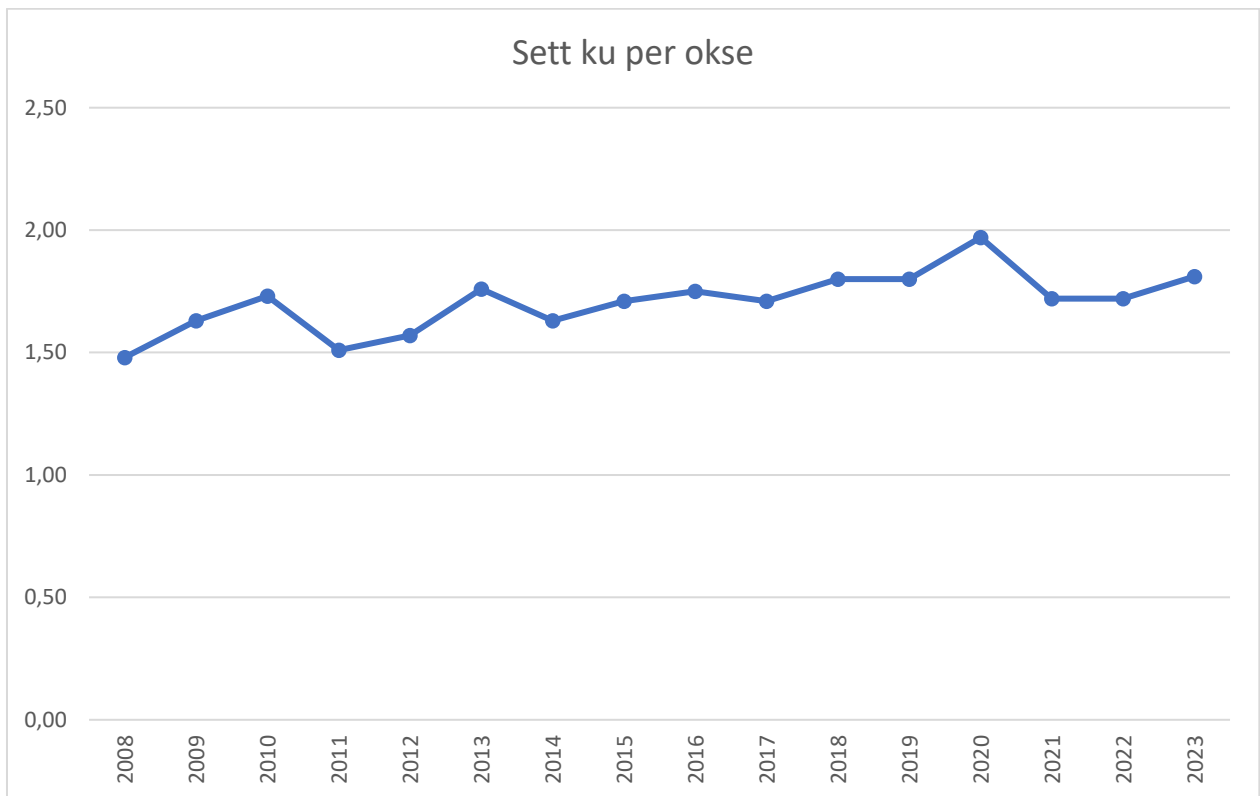
Solberg, E. J., Rolandsen, C. M., Heim, M., Grøtan, V., Garel, M., Sæther, B.-E., Niksen, E. B., Austrheim, G., Herfindal, I. 2006. Elgen i Norge sett med jegerøyne – En analyse av jaktmaterialet for overvåkingsprogrammet for elg og det samlede sett elg- materialet for perioden 1966-2004 – NINA Rapport 125. 197 s.

Solberg, E. J., Veiberg, V., Strand, O., Hansen, B. B., Rolandsen, C. M. Andersen, R., Heim, M., Solem, M. I., Holmstrøm, F., Granhus, A., Eriksen, R., Bøthun, S. W. 2022. Hjortevilt 1991– 2021: Oppsummeringsrapport fra Overvåkingsprogrammet for hjortevilt - NINA Rapport 2141. Norsk institutt for naturforskning.

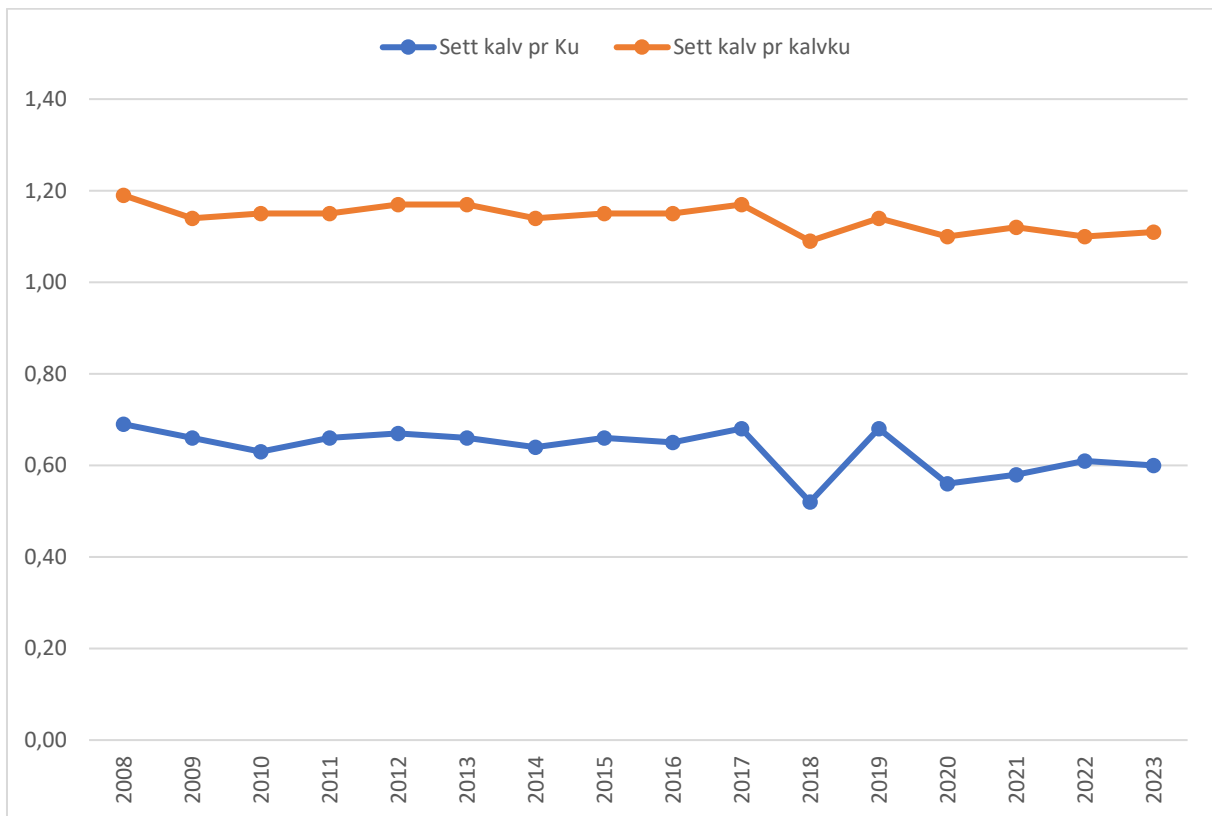
Vedlegg 1. Felt elg per jegerdag og sett elg per jegerdag for kommunene Gausdal, Øystre Slidre, Nord-Aurdal, Sør-Aurdal og Nordre Land. Data fra Hjørteviltregisteret.

Vedlegg 2. Sett ku per oske for kommunene Gausdal, Øystre Slidre, Nord-Aurdal, Sør-Aurdal og Nordre Land. Data fra Hjorteviltregisteret.

Vedlegg 3. Sett kalv per ku og sett kalv per kalvku for kommunene Gausdal, Øystre Slidre, Nord-Aurdal, Sør-Aurdal og Nordre Land. Data fra Hjorteviltregisteret.

Vedlegg 4. Slaktevekt av elg for kommunene Gausdal, Øystre Slidre, Nord-Aurdal, Sør-Aurdal og Nordre Land. Data fra Hjorteviltregisteret.

